

Eski Uygurca *basruk* ve Altayca *pazırık* Hakkında

Mehmet Ölmez

(İstanbul)

Özet: Türk dillerinden dünya dillerine geçen yaygın sözcüklerden birisi de *kurgan*'dır. Kurgan denince ilk akla gelenlerden birisi Dağlık Altay bölgesinde bulunan Pazırık Kurganı'dır. Hem *pazırık* hem de *kurgan* Türk dili kökenlidir. Birincisi bir yer adı, ikincisi bir terim olarak kullanılmaktadır: Pazırık Kurganı, "Pazırık adı verilen bölgede, mezarda bulunan kurgan"dır. Ancak her ikisinin de kelime anlamı, "üzeri toprak, taş veya benzer şeylerle bastırılmış, kapatılmış eski devir hakan kabri"dir. Birisi Ortak Türkçe *basur*- "bastırmak, kapatmak", diğeri ise *koru*- "korumak, muhafaza etmek" fiilinden türetilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Kurgan, Pazırık, Türk dili, Rusça

Abstract: One of the commonly used loan words borrowed by world languages from Turkic languages is kurgan. What comes

to one's mind first about the word kurgan is the Pazyryk Kurgan found in the Altai Mountains. Both "pazyryk" and "kurgan" are of Turkic origin. The former is the name of a place, and the latter is a term: Pazyryk Kurgan is "the kurgan found in a tomb, in the region called Pazyryk". However, the lexical meaning of both words is "an ancient tomb of a khan heaped and covered with earth, rocks and similar things". One of the words has been derived from Common Turkic verb basur "to heap, to cover", and the other from koru- "to protect".

Key words: Kurgan, Pazyryk, Turkic, Russian